

ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Received: 22 September 2020

Revised: 20 November 2020

Accepted: 22 November 2020

The need for further study in the Master of Political Science Program
Chaiyaphum Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

สุนทร ธนศิลป์พิชิต¹, ปัญญา คล้ายเดช², พระมหานรินทร์ สุรบุญโญ (เอมพันธ์)³, และไพฑูรย์ มาเมือง⁴

Sunait Thanasinlaphaphichit¹, Panya Klaidej², PhraMahaNarin Surapanyo (Emphan)³, and Phaithoon Mamuang⁴

¹²³⁴อาจารย์ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹²³⁴Lecturer from the of Chaiyaphum Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author Email: turee8888888@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ในจังหวัดชัยภูมิ 2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเสนอความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในจังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นพระสงฆ์และประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 240 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน วิเคราะห์ความเที่ยงตรงโดยหาค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.67 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป และใช้การพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า 1) พระสงฆ์และประชาชนในเขตจังหวัดชัยภูมิมีความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก 2 ด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการของหลักสูตร (Rating) ($\bar{X} = 3.86$) และด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.51$) มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 3.15$) 2) พระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ได้แก่ 2.1) ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ ควรมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในด้านต่าง ๆ 2.2) ด้านการดำเนินการของหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อมีช่องทางติดต่อสื่อสาร กับหลักสูตรสาขาวิชารัฐศาสตร์ 2.3) ด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์ ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างทั่วถึง ควรมีการแนะนำการศึกษาต่อตามโรงเรียน และหน่วยงานต่าง ๆ

คำสำคัญ: ความต้องการศึกษาต่อ, รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

Abstract

The purposes of this study were 1. to study the level of needs of monks and the public who are interested in studying a Master of Political Science program. 2. to study suggestions for proposing needs of monks and people interested in studying a Master of Public Science program In Chaiyaphum The sample consisted of 240 monks and people in Chaiyaphum Province / person. The research tool was a questionnaire. Validation was examined by 3 experts. The validity was analyzed by looking for the IOC value of 0.67 and the confidence of

the whole questionnaire. The data was analyzed by percentage, mean, standard deviation (Standard deviation) by using a computer program to analyze ready-made statistics. And use descriptions. The research results were found that 1) Monks and people in Chaiyaphum Province There is a requirement to pursue a Master of Political Science program. Chaiyaphum Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University Overall, it was at the high level (3.51) and when considered individually, it was found that the demand for further education was at the high level in 2 areas, ranked from the highest to the least, namely, the course implementation side (Rating) (3.86) And attitude towards political science (3.51) had a moderate level of need for further study, namely readiness for further study (3.15) 2) Monks and people interested in studying a Master of Political Science program Chaiyaphum Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University has recommendations for the management of education in the Master of Political Science program as follows: 2.1) Readiness for further study should have preparation for further study in various fields. 2.2) aspects of the course implementation should provide opportunities for students who wish to further study have communication channels with a course in political science 2.3) Attitudes towards Political Science The curriculum should be publicized thoroughly. Should have further education guidance

Keywords: Educational Requirements, Master of Political Science, Chaiyaphum Buddhist College

บทนำ

ในสถานการณ์โลกปัจจุบัน การศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะส่งผลต่อวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของมนุษย์ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยความรู้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ สถาบันการศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นสถาบันหลักที่จะหล่อหลอมให้เกิดคลังทางปัญญา ในการที่จะริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิต การศึกษาไทยนั้น เริ่มต้นตั้งแต่ระดับเตรียมความพร้อมในด้านการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งในแต่ละระดับจะมีความสำคัญแตกต่างกัน มีการส่งเสริมการศึกษาตามหลักเกณฑ์ และความเหมาะสม เพื่อให้เกิดทักษะด้านต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ตามบริบทของปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ อันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม จากสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ โลกปัจจุบันจึงเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่จัดการศึกษาให้คนมีคุณลักษณะที่เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ปรับตัวให้อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง (พระมหาไพโรจน์ กนโก, วินัย ภูมิสุข และพิพัฒน์ภาสัน บุญเทียน, 2552) โดยเฉพาะภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นชุมปัญญาของสังคมที่เป็นพันธกิจที่ยอมรับในระดับสากลมี 4 ประการ ได้แก่ 1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ 2) การวิจัย เพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 3) การบริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงให้สังคมเจริญก้าวหน้า และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยวิชาการขั้นสูงเป็นพื้นฐาน 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์แห่งชาติ ในการดำเนินพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของพันธกิจที่ต้องปฏิบัติพันธกิจทั้ง 4 ด้านควบคู่กันไป ในสัดส่วนที่เหมาะสม (เรณูมาศ มาอุ่น, 2559) และเพื่อให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล

วิทยาลัยสงฆ์ภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งถือเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,617 หมู่บ้าน ชุมชนเขตเมือง 25 ชุมชน ครีวเรือน 336,057 หลังคาเรือน

เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 28 แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 114 แห่ง จังหวัดชัยภูมิมีสถาบันการศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาจำนวน 7 แห่ง มีวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น วัดในจังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 1,010 วัด (ข้อมูลจังหวัดชัยภูมิ, 2561) หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มีเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางภาควิชารัฐศาสตร์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม โดยการบูรณาการความรู้พื้นฐานในระดับสากลกับความรู้ในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในทุกระดับอย่างยั่งยืน (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2561) อนึ่ง เมื่อวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางการเมือง จะเห็นได้ว่า สถานการณ์การเมืองนั้น มีการปรับเปลี่ยนตามยุคตามสมัยตลอดเวลา ในฐานะพลเมืองจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการเมือง และติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง การศึกษาตามแนวทางรัฐศาสตร์ จึงมีความสำคัญที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาให้เกิดแนวทางการดำเนินชีวิต อีกทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับสภาพการณ์การเมืองในปัจจุบัน วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารที่มีคุณภาพ มีองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติได้ กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ทางรัฐศาสตร์ในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ ประกอบกับปัจจุบันทางวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความพร้อม 1) ด้านการดำเนินการของหลักสูตร 2) ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ 3) ด้านทัศนคติต่อสาขาวิชา รัฐศาสตร์ และมีความพร้อมด้านคณาจารย์ประจำหลักสูตร ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ประกอบการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสาขาวิชา รัฐศาสตร์ ที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ จึงมีความประสงค์จะเปิดการสอนในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ในศาสตร์ทางด้านการเมืองการปกครองที่สอดคล้องกับแนวคิดทางด้านพุทธศาสนาโดยมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดังกล่าวในเชิงลึก และผสมผสานพุทธธรรมที่นำไปสู่วิถีการดำเนินการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนากำลังคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศต่อไป

ดังนั้น จากที่มาและความสำคัญของการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยและคณะจึงสนใจศึกษางานวิจัยเรื่อง “ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ในจังหวัดชัยภูมิ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเสนอความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ในจังหวัดชัยภูมิ เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเพื่อนำมาปรับใช้ให้เป็นแนวทางการศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเสนอความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในจังหวัดชัยภูมิ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ พระภิกษุ สามเณร ประชาชนทั่วไปทั้ง ชาย-หญิง ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จากสถาบันต่าง ๆ ที่ได้รับการรับรองในเขตจังหวัดชัยภูมิ 16 อำเภอ จำนวน 240 รูป/คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระภิกษุ สามเณร ประชาชนทั่วไปทั้ง ชาย-หญิง ใช้วิธีเจาะจงในการแจกแบบสอบถาม อำเภอละ 15 รูป/คน

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และจะทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน และมีความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.94

3. เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เก็บตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2563 ถึง เดือนกันยายน 2563 ข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติที่กำหนดไว้ การวิจัยครั้งนี้มีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการและแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ มาประยุกต์

4. วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์สถิติสำเร็จรูปและการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytic descriptive)

5. สถิติในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า พระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในเขตจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 240 คน ส่วนใหญ่เป็นบรรพชิต จำนวน 100 รูป (ร้อยละ 41.70) มีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 128 คน (ร้อยละ 53.30) ประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 100 คน (ร้อยละ 41.70) มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 143 คน (ร้อยละ 59.60) มีผู้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาเป็นของตนเอง จำนวน 94 คน (ร้อยละ 39.20) สนใจแผน ก2 จำนวน 143 คน (ร้อยละ 59.60) และอยากให้มีการพิจารณาจากประสบการณ์ทำงาน จำนวน 133 คน (ร้อยละ 55.40)

2. ระดับความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า สามารถจำแนกได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D	ระดับความต้องการ
1. ด้านการดำเนินการของหลักสูตร (Rating)	3.86	.24	มาก
2 ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ	3.15	.35	ปานกลาง
3 ด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์	3.51	.38	มาก
โดยรวม	3.51	.26	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า พระสงฆ์และประชาชนในเขตจังหวัดชัยภูมิ มีความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก 2 ด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการของหลักสูตร (Rating) ($\bar{X} = 3.86$) และด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.51$) มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 3.15$) โดยแยกเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1) ด้านการดำเนินการของหลักสูตร (Rating) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความต้องการในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 หลักสูตรมีการประสานงานในการศึกษาจากเจ้าหน้าที่ของหลักสูตรในแบบที่เป็นกัลยาณมิตร ความต้องการในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 หลักสูตรบริหารจัดการศึกษาให้นิสิตสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 2 ปี ($\bar{X} = 4.46$) ข้อ 3 หลักสูตรมีการจัดคลินิกวิจัยเพื่อให้นิสิตสามารถสืบค้นและแก้ไขปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.43$) ข้อ 2 หลักสูตรมีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถทางด้านรัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 4.33$) ข้อ 9 หลักสูตรมีการกำหนดกระบวนการในการสำเร็จการศึกษาของนิสิตอย่างมีขั้นตอน ($\bar{X} = 4.08$) ข้อ 10 หลักสูตรมีการส่งเสริมให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.60$) และข้อ 5 หลักสูตรมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่สามารถให้คำปรึกษาได้ตลอดเวลาที่ต้องการ ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ และระดับความต้องการในการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 6 หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมสัมมนาทางวิชาการอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 3.21$) ข้อ 8 หลักสูตรมีการรายงานความคืบหน้าของวิทยานิพนธ์ทุก 1 เดือน ($\bar{X} = 3.18$) ข้อ 7 หลักสูตรมีการจัดสอบก่อน (Pretest) ที่จะมีการสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 3.02$) ตามลำดับ

2) ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความต้องการในการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 9 ความสะดวกในการเดินทางมาเรียน ($\bar{X} = 3.41$) ข้อ 10 ความพร้อมในด้านเนื้อหาวิชารัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.36$) ข้อ 1 ความพร้อมด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.35$) ข้อ 6 หากจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ ($\bar{X} = 3.27$) ข้อ 5 จัดการเรียนการสอนแบบ Block Course ($\bar{X} = 3.25$) ข้อ 8 ความพร้อมด้านสุขภาพ 2 ปี ($\bar{X} = 3.23$) ข้อ 3 ความพร้อมของผู้สนับสนุนทุนการศึกษา ($\bar{X} = 3.03$) และข้อ 7 การศึกษาระดับปริญญาโท ต้องมีการสอบผ่านภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.02$) ข้อ 4 หากมีการจัดให้มีการอบรมสัมมนาในรายวิชาเรียนภายนอกสถาบันในบางครั้ง ($\bar{X} = 3.02$) และข้อ 2 ความพร้อมการไปศึกษาดูงานต่างประเทศในระหว่างการเรียน ($\bar{X} = 2.53$) ตามลำดับ

3) ด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความต้องการในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 4 การเรียนในสาขาวิชารัฐศาสตร์ทำให้สามารถใช้ความรู้ความสามารถได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.90$) ข้อ 7 วิชารัฐศาสตร์เป็นศาสตร์แห่งการเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.83$) ข้อ 3 สาขาวิชารัฐศาสตร์ตรงกับเป้าหมายการศึกษา ($\bar{X} = 3.81$) ข้อ 2 การนำความรู้ทางรัฐศาสตร์ไปใช้ประโยชน์เพื่อประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.70$) ข้อ 10 การเรียนรู้วิชารัฐศาสตร์สามารถนำไปแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคมได้ ($\bar{X} = 3.68$) และข้อ 8 การเรียนรู้วิชารัฐศาสตร์ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์บ้านเมือง ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ และระดับความต้องการในการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 6 สาขาวิชารัฐศาสตร์ตรงกับความถนัด ($\bar{X} = 3.24$) ข้อ 5 มีความรู้ความเข้าใจทางด้านรัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.13$) ข้อ 1 การนำความรู้ด้านรัฐศาสตร์ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.10$) และ ข้อ 9 การเรียนรัฐศาสตร์เป็นประโยชน์ต่อระบบการเมืองไทยในระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ พบว่า ควรมีการจัดอบรมภาษาอังกฤษในการเตรียมความพร้อม ควรมี

เอกสารรายวิชาต่างๆให้ผู้สนใจทราบแนวทางการศึกษา ควรมีการจัดทำหนังสือในแต่ละรายวิชาสำหรับผู้สนใจเข้าศึกษาต่อ ควรมีการผ่อนชำระค่าเทอมเพื่อลดภาระทางการเรียน ควรมีการจัดอบรมให้กับผู้สนใจเข้าศึกษาต่อ2) ด้านการดำเนินการของหลักสูตร (Rating) พบว่า ควรมีเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อเลือกแผนการเรียนตามที่สนใจ ควรมีการจัดอาจารย์ให้มีช่องทางการติดต่อประสานงาน ควรมีการส่งเสริมให้ผู้สนใจศึกษาต่อมีช่องทางการติดต่อสื่อสาร และควรมีการจัดนิทรรศการทางด้านสาขา รัฐศาสตร์ 3) ด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์ พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างทั่วถึง ควรมีการแนะแนวการศึกษาต่อ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า พระสงฆ์และประชาชนในเขตจังหวัดชัยภูมิมีความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก 2 ด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการของหลักสูตร (Rating) ($\bar{X} = 3.86$) และด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.51$) มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 3.15$)

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเสนอความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า พระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ได้แก่ 2.1) ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ ควรมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในด้านต่าง ๆ 2.2) ด้านการดำเนินการของหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อมีช่องทางการติดต่อสื่อสาร กับหลักสูตรสาขาวิชารัฐศาสตร์ 2.3) ด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์ ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างทั่วถึง ควรมีการแนะแนวการศึกษาต่อตามโรงเรียน และหน่วยงานต่าง ๆ

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจที่ต้องการศึกษาต่อหลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งมีเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการนำไปประกอบอาชีพ ตลอดจนทั้งสนใจศึกษาในด้านสาขาวิชารัฐศาสตร์ ซึ่งมีประโยชน์ที่หลายหลายในการนำคุณวุฒิไปปรับใช้ นอกจากนี้ พระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจที่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ต้องการเพิ่มระดับคุณวุฒิการศึกษาจึงสนใจในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงพร รุ่งเรืองศรี ได้ทำรายงานการวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการบริหารการพัฒนาของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2560 พบว่า นิสิตมีความสนใจสาขาวิชาการบริหารการพัฒนา อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรรณพณัช จันทา และอจริยา ปราบอริพ่าย ได้ทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสนและวิทยาเขตบางเขน ปีพุทธศักราช 2557 จำนวน 381 คน โดยสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อยู่ในระดับมาก และนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รันย์ชนก เทศนา และณลินี ทองประเสริฐ ได้ศึกษาความต้องการในการเข้าศึกษาต่อระดับดุขภูมิตัดด้านบริหารธุรกิจของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการในการเข้าศึกษาต่อระดับดุขภูมิตัดด้านบริหารธุรกิจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า

1) ระดับความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการดำเนินการของหลักสูตร (Rating) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อมีความคาดหวังว่า หลักสูตรจะมีการประสานงานในการศึกษาจากเจ้าหน้าที่ของหลักสูตรในแบบที่เป็นกัลยาณมิตร หลักสูตรมีการบริหารจัดการศึกษาให้ผลิตสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลา 2 ปี หลักสูตรมีการจัดคลินิกวิจัยเพื่อให้ผลิตสามารถสืบค้นและแก้ไขปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างต่อเนื่อง หลักสูตรมีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ความสามารถทางด้านรัฐศาสตร์ หลักสูตรมีการกำหนดกระบวนการในการสำเร็จการศึกษาศึกษาของนิสิตอย่างมีขั้นตอน หลักสูตรมีการส่งเสริมให้นิสิตเขียนบทความทางวิชาการ และหลักสูตรมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่สามารถให้คำปรึกษาได้ตลอดเวลาที่ต้องการ

2) ระดับความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านความพร้อมในการศึกษาต่อ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน มีความพร้อมในด้านเนื้อหาวิชารัฐศาสตร์ มีความพร้อมด้านการเงิน มีความพร้อมหากหลักสูตรมีจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ และจัดการเรียนการสอนแบบ Block Course

3) ระดับความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านทัศนคติต่อสาขาวิชารัฐศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจศึกษาต่อมีความคาดหวังว่าการเรียนในสาขาวิชารัฐศาสตร์ทำให้สามารถใช้ความรู้ความสามารถได้อย่างเต็มที่วิชาศาสตร์เป็นศาสตร์แห่งการเป็นผู้นำสาขาวิชารัฐศาสตร์ตรงกับเป้าหมายการศึกษาการนำความรู้ทางรัฐศาสตร์ไปใช้ประโยชน์เพื่อประกอบอาชีพ การเรียนรู้วิชารัฐศาสตร์สามารถนำไปแก้ปัญหาคความขัดแย้งในสังคมได้ และการเรียนรู้วิชารัฐศาสตร์ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์บ้านเมือง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารของมหาวิทยาลัย และความต้องการของพระสงฆ์และประชาชนผู้สนใจในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คณะผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ พระศรีสังฆญาณมุนี ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี ดร. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วย

ศาสตราจารย์ ดร.วินัย ภูมิสุข รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ ฝ่ายบริหาร พระมหาสังคม ชยานนโท ดร. ผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ และพระภิกษุพวงศ์ สิริภทโท ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย ที่ปรึกษาโครงการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องที่ช่วยให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ในการทำวิจัย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าของหนังสือ ตำรา และงานวิจัย ที่ได้นำมาอ้างอิงในรายงานวิจัยฉบับนี้

เอกสารอ้างอิง

- กองวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2557). *รายละเอียดประจำวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระมหาไพโรจน์ กนโก, วินัย ภูมิสุข และพิพัฒน์ภาสน์ บุญเทียน. (2552). *การศึกษาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมาของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครราชสีมา*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2562). *คู่มือนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ ปีการศึกษา 2562
- เรณูมาศ มาอุ่น. (2559). การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 9(2)
- สำนักสถิติจังหวัดชัยภูมิ. (2561). *ประวัติเมืองชัยภูมิ*. สืบค้น 18 สิงหาคม 2563, จาก http://www.chaiyaphum.go.th/page_about/about2.1.php